

Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4
1017 København K
Sendt pr. mail til: hoeringnemkonto.dk

**FINANS
DANMARK**

Høringssvar til forslag til lov om Nemkonto

Generelle bemærkninger

Finans Danmark takker for muligheden for at afgive bemærkninger til forslag til lov om Nemkonto.

Nemkontosystemet er en vigtig del af den danske betalingsinfrastruktur, som skaber værdi for både borgere og virksomheder, og finanssektoren har i mange år samarbejdet med det offentlige om systemet og dets udbredelse ved at gøre det muligt at anvise en Nemkonto via pengeinstitutterne.

Finans Danmark støtter derfor også, at der udvikles og idriftsættes et nye Nemkontosystem og foreslås en ny hovedlov, som er mere tidssvarende og giver mulighed for, at systemet løbende kan videreudvikles.

Anvisning af Nemkonti

Med lovforslagets § 2 og § 3 foreslås det at videreføre den eksisterende pligt for stort set alle fysiske personer med bopæl her i landet og juridiske personer, der driver virksomhed her i landet, til at anvise en konto som Nemkonto til modtagelse af udbetalinger af pengebeløb fra offentlige myndigheder.

Finans Danmark støtter, at det følger af lovforslagets bemærkninger på side 25 fremgår, at *"Pligten indebærer ikke retten til at oprette en konto, der kan anvises Nemkonto"*, og videre at *"Regler om pengeinstitutters forpligtelser til at tilbyde en basal betalingskonto eller basalindlånskonto følger af hhv. lov om betalingskonti og bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder"*. Bemærkningerne er med til at tydeliggøre rækkevidden af lovforslaget og samspillet til anden lovgivning.

Aktiveringsproces

Det følger af lovforslagets § 6, at ministeren for digitalisering kan fastsætte krav til at visse anviste eller ændrede konti skal aktiveres af betalingsmodtageren for at blive registreret i Nemkontosystemet. I bemærkningerne til bestemmelsen beskrives, at aktiveringsprocessen forventes at indebære, at der sendes et brev med

Høringssvar

6. december 2024
Dok: FIDA-1232191906-56284-v1
Kontakt Louise Fjord

fysisk post til betalingsmodtageren med en pinkode, der skal indtastes pr. telefon. Det følger konkret af lovbemærkningerne på side 127, at (vores fremhævelse): **"Denne aktiveringsproces anvendes i det eksisterende Nemkontosystem og svarer i øvrigt til den procedure, som pengeinstitutterne benytter ved aktivering af hævekort og web-bankløsninger, også kaldet interactive voice response"**.

Finans Danmark foreslår, at den fremhævede tekst slettes, da beskrivelsen ikke længere er dækkende for de aktiveringsprocesser, der anvendes i pengeinstitutterne til konkrete produkter.

Private udbetalere og private kontoformidlere

Det følger af lovforslagets § 18, stk. 3, at private udbetalere til brug for kontoopslag må anvende betalingsmodtagerens personnummer, hvis den private udbetalere efter anden lovgivning har adgang til at behandle personnummer eller hvis betalingsmodtageren har givet samtykke til anvendelsen af personnummeret til udbetaling.

Lovbemærkningerne uddyber på side 147 de nærmere krav til samtykket, herunder at et samtykke skal opfylde kravene i databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen. Uddybende står der: *"Som eksempel fremgår det af betalingslovens § 124, stk. 2, at en udbyder af betalingstjenester og en udsteder af elektroniske penge kun må tilgå, behandle og opbevare personoplysninger, som er nødvendige for ydelse af betalingstjenester, med brugerens udtrykkelige samtykke"*. Teksten kan forstås derhen, at et samtykke efter lov om betalings § 124, stk. 2, er et eksempel på et samtykke efter databeskyttelsesforordningen, hvilket ikke er tilfældet. Betalingslovens § 124, stk. 2, implementerer i 2. betalingsdirektivs artikel 94, stk. 2, Det fremgår af Det Europæiske Databeskyttelsesråds retningslinjer nr. 06/2020 af 15. december 2020, at udtrykkeligt samtykke i medfør af artikel 94, stk. 2, i 2. betalingstjenestedirektiv ikke er det samme som databeskyttelsesforordningens anvendelse af begrebet udtrykkeligt samtykke. På den baggrund blev betalingslovens § 124, stk. 2, og de tilhørende bemærkninger justeret i 2022¹. Finans Danmark mener på den baggrund, at teksten bør udgå.

Institutters forpligtelse til offentlig tjeneste

Med lovforslagets § 20 erstattes den nuværende sektoraftale, som regulerer samarbejdet mellem pengeinstitutterne og det offentlige om anvisning af Nemkonti, af forpligtelser til offentlig tjeneste.

¹ L 118 fremsat den 9. februar 2022: [L 118 - 2021-22 \(som fremsat\): Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om kapitalmarkeder, lov om investeringsforeninger m.v. og flere andre love. \(Udpegelse af afviklingsmyndigheder for nødlidende centrale modparter og regler for livsforsikringsvirksomheder, der udbyder syge- og ulykkesforsikringer m.v.\). / Folketinget](#)

Hørings svar

Dok. nr.:

FIDA-1232191906-56284-v1

Finans Danmark støtter, at det er lovens udgangspunkt, at det fortsat skal være frivilligt for bl.a. pengeinstitutter, om de ønsker at indgå i samarbejdet om Nemkonto, og dermed om de ønsker at tilslutte sig forpligtelser til offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet. Erfaringerne med det eksisterende Nemkontosystem viser, at der gennem frivillighed er skabt en bred opbakning fra Finans Danmarks medlemmer, og pengeinstitutterne står i dag for ca. 80 pct. af anvisningerne af Nemkonti. Løsningen er en vigtig del af den digitale infrastruktur og skaber værdi for både borgere, virksomheder og vores medlemmer, og derfor er der også generel opbakning til løsningen fra Finans Danmarks medlemmer.

Finans Danmark støtter, at de nærmere regler om hvilke forpligtelser til offentlig tjeneste, institutterne skal udføre, fastsættes i en bekendtgørelse, jf. lovforslagets § 20, stk. 3. Finans Danmark støtter ligeledes, at lovforslagets § 20, stk. 4, muliggør, at der kan ydes kompensation til institutterne for at udføre forpligtelserne. Implementering og den løbende drift af det nye Nemkontosystem vil være forbundet med en række omkostninger for pengeinstitutterne og deres datacentre. Derfor er kompensation afgørende for at få den fremtidige ordning til at fungere hensigtsmæssigt. Finans Danmark støtter i den forbindelse, at der som beskrevet i lovbemærkningerne på side 160 anvendes en model med standardiserede satser for specifikke ydelser udført af institutterne. En sådan model vurderes at være mindre byrdefuld at administrere for både institutterne og Digitaliseringsstyrelsen. Finans Danmark støtter samtidig, at det fremgår af lovbemærkningerne på side 160, at der også vil kunne fastsættes regler om beregning, fastsættelse og udbetaling af anden kompensation til institutterne. Der vil for institutterne også være implementeringsomkostninger forbundet med overgangen til det nye system, som Finans Danmark mener, at der skal tages højde for ved udmøntningen af regler om kompensation.

Generelt opfordrer Finans Danmark til, at der anvendes en balanceret tilgang, når der fastsættes regler i medfør af lovforslagets § 20, stk. 3 og 4, så kravene til institutterne ikke er urimeligt byrdefulde og samtidig tager højde for det bidrag institutterne yder til Nemkontosystemets udbredelse og dermed de gevinster, som systemet skaber for både borgere, virksomheder og det offentlige. Finans Danmark mener i den forbindelse, at det er unødigt byrdefuldt og uproportionalt, at en mulig forpligtelse efter lovforslagets § 20, stk. 3, kan være, at et institut, der har tilsluttet sig ordningen, skal medvirke til og lade en ekstern revisor gennemgå instituttets forretningsgange i forbindelse med Nemkonto. Finans Danmark mener, at dette krav bør udgå. En alternativ kontrolaktivitet kunne i stedet være at stille dokumentationskrav til institutter eller krav om intern revision i institutterne. Det er i

Hørings svar

Dok. nr.:
FIDA-1232191906-56284-v1

forlængelse heraf Finans Danmarks opfattelse, at der med henvisningen til forretningsgange i lovforslagets § 20, stk. 3, menes institutternes skriftlige beskrivelser af anvisningsprocessen i det enkelte institut.

Behandling af oplysninger og dataansvar

Finans Danmark støtter, at de nærmere regler omkring behandling af oplysninger, og Digitaliseringsstyrelsens rolle som dataansvarlig bliver fastlagt i lovforslagets kapitel 7. Nedenfor følger konkrete bemærkninger til nogle af de beskrevne behandlingsaktiviteter.

Kontrol- og tilsynsopgaver

Det følger af lovforslagets § 24, stk. 2, at Digitaliseringsstyrelsen er dataansvarlig for samtlige behandlingsaktiviteter af personoplysninger i NemKontosystemet. Bestemmelsen skal læses i sammenhæng med lovforslagets § 20 om institutternes forpligtelse til offentlig tjeneste. Det fremgår af lovbemærkningerne til forslaget § 20, stk. 3, på side 158, at forpligtelserne også vil kunne omfatte, at institutterne, i forbindelse med indberetning af konti til Nemkontosystemet, vil skulle bistå Digitaliseringsstyrelsen med at oplyse den pågældende privatperson eller juridiske enhed om Digitaliseringsstyrelsens behandling af personoplysninger i Nemkontosystemet, jf. databeskyttelsesforordningens regler.

For at sikre klarhed om dataansvar og rollefordelingen i Nemkontosystemet er det Finans Danmarks holdning, at Digitaliseringsstyrelsen selv skal stå for at oplyse privatpersoner og juridiske enheder om styrelsens behandling af personoplysninger uanset om anvisningen er sket via et institut, en offentlig myndighed eller selvbetjeningsløsningen. Det kan fx ske via Digital Post. Det vil sikre en ensartet kommunikation omkring behandling af personoplysninger, og der undgås tvivl om, hvorvidt institutterne vil blive betragtet som databehandlere på vegne af Digitaliseringsstyrelsen som dataansvarlig, såfremt de bliver forpligtede til denne videreformidling af oplysningspligten.

Risikodata

Det følger af bemærkningerne på side 21, at det foreslås, at der fremover kan videregives risikodata fra Nemkontosystemet til visse private udbetalere og finansielle institutter med henblik på at mindske risikoen for svindel med Nemkonto.

Finans Danmark støtter generelt tiltag, der understøtter forebyggelse af svindel, og vi er som udgangspunkt positive over, at Nemkontosystemet kommer til at indeholde risikodata. Finans Danmark har dog en række bemærkninger til den konkrete udformning af reglerne.

Høringsvar

Dok. nr.:
FIDA-1232191906-56284-v1

Det er Finans Danmarks forståelse, at anvendelsen og videregivelsen af risikodata reguleres af lovforslagets § 24, stk. 3 og 4, dog uden at bestemmelserne eller de tilhørende bemærkninger eksplicit nævner risikodata. Finans Danmark mener, at det kan skabe tvivl om rammerne for anvendelse af risikodata, særligt hvilke regler der vil gælde for private udbetalere og private kontoformidlers modtagelse af de pågældende oplysninger. Det kan i sidste ende betyde, at risikodata ikke blive anvendt efter hensigten. Uanset at ministeren for digitalisering med lovforslaget bemyndiges til at fastsætte de nærmere regler, så mener vi, at lovforslaget og dets bemærkninger mere tydeligt skal sætte rammerne for anvendelsen af risikodata og dermed hvad der efterfølgende kan udmøntes i en bekendtgørelse. Det bør blandt andet fremgå eksplicit i relation til lovforslagets § 24, at risikodata kan videregives til og anvendes af private udbetalere og private kontoformidlere.

Som et yderligere eksempel kan det nævnes, at Finans Danmark mener, at en relevant brug af risikodata vil være, at det kontoførende institut modtager en notifikation (indeholdende risikodata), når en borger eller virksomhed via selvbetjeningsløsningen eller en offentlig myndighed har anvist en konto i instituttet som Nemkonto. Det vil understøtte instituttets mulighed for at opdage eventuel svindel. Finans Danmark ønsker, at få bekræftet om denne anvendelse er indenfor lovens rammen og fx er dækket af bemærkningerne til lovforslagets § 20, stk. 3, hvor der på side 174 står:

"Det foreslås også, at bemyndigelsen vil kunne anvendes til at fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen vil kunne videregive personoplysninger og oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder, som Digitaliseringsstyrelsen kan behandle efter stk. 3.

Det foreslås eksempelvis, at der vil kunne fastsættes regler om, at det institut, hvori en konto er anvist som Nemkonto, vil kunne modtage personoplysninger og oplysning om den betalingsmodtager, som har kontoen registreret som sin Nemkonto."

Endelig fremgår det af lovforslagets § 20, stk. 4, at ministeren for digitalisering fastsætter regler om opkrævning af gebyr i forbindelse med videregivelse af oplysningerne. Finans Danmark opfordrer til, at nødvendigheden af et gebyr overvejes nøje, så det ikke i sig selv kommer til at være en hindring for anvendelse af risikodata og dermed kan komme til at betyde, at ønsket om at mindske risikoen for svindel med Nemkonto ved brug af risikodata ikke opnås.

Hørings svar

Dok. nr.:
FIDA-1232191906-56284-v1

Øvrige tiltag til at mindske svindel med Nemkonto

Nemkonto-systemet er som nævnt en vigtig del af betalingsinfrastrukturen, og det er derfor afgørende løbende at fastholde brugernes tillid til systemet. Det drejer sig både om borgene, offentlige og private udbetalere og pengeinstitutter. Finans Danmark mener derfor, at der i tillæg til risikodata generelt bør implementeres tiltag, som kan mindske risikoen for svindel med Nemkonto.

Det er vores forståelse, at det fremadrettet forsat vil være mulighed for, at en borger kan anvise en Nemkonto til en konto oprettet i en anden persons navn (såkaldte tredjemandskonti). Muligheden skaber usikkerhed om berettigelsen af de pågældende registreringer af Nemkonti, og giver også en række udfordringer for fx bekæmpelsen af svindel og hvidvask. Vi mener derfor, at anvendelsen af denne mulighed bør nedbringes til et absolut minimum, og at der bør indbygges yderligere kontrolmekanismer i Nemkontosystemet for at mindske risikoen for svindel og dermed sikre integriteten af registreringerne, når de foretages via selvbetjeningsløsningen. Vi støtter derfor, at lovforslaget lægger op til den ekstra kontrol i form af aktiveringsbreve fortsætter, men vi mener, at der er behov for yderligere tiltag. Finans Danmark foreslår på den baggrund, at der indbygges en ekstra kontrol i Nemkontosystemet, hvor registreringer kan afvises eller udtages til kontrol af systemejeren, hvis samme konto inden for en kort periode bliver tilknyttet flere cpr. numre/cvr. numre, da det kan være en indikator på svindel med Nemkonto og eventuelt identitetstyveri.

Finans Danmark står til rådighed for uddybning af bemærkningerne.

Med venlig hilsen

Louise Fjord

Direkte: 3016 1193

Mail: lfj@fida.dk

Hørings svar

Dok. nr.:

FIDA-1232191906-56284-v1

